

ZA IZDAVAČA

Ivan Bevc

Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Cara Dušana 68

office@booka.in

www.booka.rs

PREVOD SA FRANCUSKOG

Vladimir D. Janković

LEKTURA

Agencija Tekstogradnja

KOREKTURA

Dragana Latinčić

DIZAJN KORICA I PRELOM

Ivan Benussi

ŠTAMPA

DMD Štamparija

Beograd, 2021.

Tiraž 500



Knjiga **023**

Edicija **Zapadno od sunca**

**FREDERIK BEGBEDE
ROMANTIČNI EGOISTA**

Naslov originala

Frédéric Beigbeder

L'Égoïste romantique

Copyright © Frédéric Beigbeder, 2005.

Sva prava zadržana.

Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reproducovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

ROMANTIČNI EGOISTA

FREDERIK BEGBEDE

S FRANCUSKOG PREVEO
Vladimir D. Janković

booka.

„Ko li je onaj koga smatraju mnome?“
Aragon, „Nedovršeni roman“, 1956.

„Šta je to 'dnevnik'? Pa roman.“
Žak Odiberti, „Nedelja me čeka“, 1965.

Ameliji.

„Celog svog života preguraću let
I uvenut jednom kraj tebe kô cvet
Daj da se uzmem, da nas vidi svet
Danas tu negde, oko pola pet.“

(17. juna 2003)

LETO

PARIZ, RE, RIM, DOVIL

„Ne daruje bog pisca pesničkim talentom, već rđavim životom.“

Sergej Dovlatov

Ponedeljak.

Sit sam više tih kolumni. Niko živi ne može čoveka toliko da smori koliko svi ti hroničari plaćeni da gundaju, ti samopregorni stvaraoci što škrguću zubima. Časopisi su puni slobodnih strelaca, manje ili više poznatih, koji se živciraju po narudžbini. Sliku im ugledaš u levom gornjem uglu strane. Mršte se kako bi svima stavili do znanja koliko su zlovoljni. O svemu su spremni da daju mišljenje, iz tobož originalnog ugla (u stvari, samo imitiraju svoju sabraću); i ne moraš reći kleštima iz njih da izvlačiš, pa kom' opanci – kom' obojci.

Nego evo i mene, došao i ja na red. Od mene se očekuje da mrzim na dvonedeljnoj bazi, da jadikujem svake srede/subote/nedelje. Svaku sedmicu koja dolazi iskoristiću da nekako napabirčim novi izgovor za roptanje. Sa svoje 34 godine postaću matoro džangrizalo koje za to džangrizanje još i prima pare. Mlada varijanta Žana Ditura (bez lule). Ne, stvar je rešena: neću to da radim, radije ću im predložiti da objave moj intimni dnevnik, pisanije s neto ostvarivom vrednošću.

Utorak.

Misliš da ja zaista imam nešto da kažem? Misliš da sam proživeo nešto važno? Možda jesam, možda nisam. Čovek sam, ništa drugo. Kao i svi ostali, i ja imam neku priču. Posle sat vremena trčanja na pokretnoj traci, imam utisak da sam neka metafora.

Sreda.

Ima pravde: žene svršavaju žešće, ali ređe od nas.

Četvrtak.

Bogati imaju sve gori i gori ukus, zar ne? Pogledajte Munu Ajub s onim hiljadama šljokičastih haljina, onom odurnom jahtom koju iznajmljuje, i onim kadama sa slavinama od masivnog zlata. Sirotinja je u poslednje vreme elegantnija od bogataša. Zahvaljujući novim markama krpica, kao što su Zara i H&M, fufice bez žute banke izgledaju hiljadu puta jebozovnije od nafatiranih drolja. Novac – to je vrhunac prostote. Nastojnica u mojoj zgradi otmenija je od Ivane Tramp. A znate šta mi se najviše gadi na ovom svetu? Miris kože u luksuznim engleskim automobilima. Šta ćeš odvratnije od jednog rolsa, bentlija ili jaguara?

Petak.

Ono što bi, u ovom trenutku, bilo dobro za dalji razvoj kinematografije, jeste da se snimi porno film u kojem bi glumci, dok vode ljubav, jedno drugome govorili „volim te“ umesto „a, jesи li ga osetila, kućko.“ Takve stvari se, reklo bi se, u životu događaju.

Subota.

Krizu pedesetogodišnjaka ja proživljavam dvadeset godina ranije.

Nedelja.

Na Formenteri sam, kod Eduara Bera, jedinog istinskog genija kojeg poznajem, koji je iznajmio vilu na plaži.¹ Jutro bez oblačka, sunce udara u čelo. Previše ima algi da bi se čovek okupao, a mene je, sem toga, meduza ožarila po stopalu. Ne trezimo se od džin-kasa i markiza de kaseresa.² Srećemo Elen fon Unvert, Anise Alvinu, Majven le Besko i njenu kćerku Šanu Beson, Bernara Zekrija i Kristofa Tizona s Kanala+, glumičice koje svako veče igraju na drugoj sceni, producente koji nas vode na svoje brodiće, u blatnu kupku, da bi nam onda jedne večeri Bob Farel (pevač *Malih gabora*) deset puta puštao svoj najnoviji CD: „Trpôbih te, eto/Kao ono letos/Tamo iza stena“; bila je tu i neka lepojka što prezire ceo svet a zove se Fransoaz, u haljini boje sleza, leđa obnaženih kao u Mirej Dark,³ a oko nas plaža, zlaćana kao njena leđa. Sve se vidi. Ni jednom jedinom rečju nije mi se obratila; a opet, ako je ovaj odmor išta vredeo, onda za to mogu da zahvalim upravo njoj.

Ponedeljak.

Baš bih voleo da vidim kakvu bi facu složila Bridžet Džons kad bi svoj sud o njoj izrekao Filip Solers. Kažem to zato što sam upravo stigao na ostrvo Re, gde svaki čas očekujem da ugledam pisca *Strasti u kolotečini*. Vreme je lepo, ja sam sâm, nameravam da muvam nešto u *Bakingemu*, diskoteci koja se nalazi tu, u komšiluku. Svi je zovu „Book“, jer ovo je jedno književno ostrvo.

1 Francuski glumac, proslavio se kao filmski Asteriks, uz Žerara Depardjea u ulozi Obeliksa. (Prim. prev.)

2 Džin-kas je mešavina džina i gaziranog napitka od limuna; markiz de Kaseres je čuvena španska marka vina. (Prim. prev.)

3 Francuska glumica i model, dugogodišnja družbenica Alena Delona. (Prim. prev.)

Utorak.

Strahota jedna koliko su žitelji Rea srećni. Sve njima izgleda prosto: dovoljni su im čaša rozea, tuce ostriga, jedrilica i vila s osam soba po kojima trčkaraju deca obućena u Sirilus, i gde ćeš veće sreće. Ostrvo Re je jedan gladak kamen prekriven mnogobrojnim nasmejanim porodicama. Za sve te ljude trebalo bi osmisliti novu televizijsku igru: „Ko želi da izgubi milione?“

Ovde se svi živi zovu Žofroa. Praktična stvar. Viknete: „Žofroa!“ na plaži, i svi se okrenu, svi sem Olivijea Koena, što vam omogućava da ga pozdravite u prolazu. Dobar dan svima! Ja sam Oskar Difren, romantični egoista, neurastenični neznabozac. Gledam plavuše na biciklima. Volim jastoga na žaru, zakonom zabranjenu travu, hrskave uštipke, velike grudi boje kajsije, ljudsku nesreću. Sinoć smo se igrali masne fotografije: koja ti se muzika sviđa a da je se najviše stidiš?

Ja: „Ponekad baš uživam u Flitvud Meku...“ (oborenog pogleda)

Lido: „Ovaj... ja s vremena na vreme slušam Kabrela...“ (pogled mu bludi)

Njegova žena: „Leni Kravic ima nekoliko lepih melodija... Nije loše kad ga pustiš u kolima, jelda?“ (sva kô pokisla)

U tom trenutku u sobu ulazi Lidoova kćerka, i zavodi red:

– A gde je moj disk od Lori?⁴

Sreda.

Po uzoru na ono: „Pljuvaću po vašim grobovima“ Borisa Vijana, ja bih radije napisao: „Karaću vaše kćerke.“

Četvrtak.

Mamurluk. Ostrvo Re – baš kretensko ime. Re je nota koja zvuči falš. Ovde deca sve vreme govore „genijalno“ kako bi sama sebe ubedila da im život nije truo. Nije nimalo slučajno to što je kod sirotinjske dece sve „ubistveno“, umesto ovog „genijalno“: bistrija su. Odseo sam kod simpatizera levice koji gotive pogaču sa slaninom. Ništa nisam kresnuo otkako sam ovamo stigao. A ono svratište u komšiluku zove

4 Popularna francuska pevačica mlađe generacije. (Prim. prev.)

se Jarac, zbog vonja. Okrutno sam usamljen u ovoj porodici koja me podseća na to da sam zaboravio da zasnujem svoju.

Petak.

More, vетар, sunce: nemoguće je razdvojiti ih jedno od drugoga. Ljušti mi se koža na nosu, kosa mi se sva ufrčala. Ubi me ovaj odmor. To vam je jedan od onih odmora s kojeg poželite da odete na – odmor. Sinoć sam konačno ugledao Solersa i Kristevu; večerali su u *Plavom kitu*, bistrou koji je sad u modi. Filipa sam poljubio, a sa Džulijom sam se rukovao. Hoću li ja to postati peder?

Subota.

U mesto da vodim ljubav, čitam Floberovu prepisku. „Sâm pogled na gomilu građana poražava me. Nisam više ni tako mlad ni toliko u glavu zdrav za takve spektakle.“ (Iz pisma Ameliji Boske od 26. oktobra 1863.) Odabrala sam jedno ribarsko seoce, da bih tu pronašao mir: Arz-an-Re. Nisam računao na to da je Lionel Žospen (francuski premijer) dva dana pre toga doputovao u ovo mesto sa svojom ženom Silvijanom (filozofkinjom koja podržava Renoa Kamija⁵). Šetaju se njih dvoje, prate ih fotografi *Pari Mača*, ali mene zlovolja mine očas posla: šta me briga, moj intimni dnevnik izlazi u VSD-u. Ni ljubomoran čak nisam.

Nedelja.

Primio razglednicu od Kler, juče ujutro: „Dragi Oskare, ne volim te. Ne volim te. Ne volim te. Ne volim te. Ne volim te.“ Najlepše ljubavno pismo koje sam ikada primio.

Ponedeljak.

Još nisam video Režin Deforž. Nema veze, svake večeri očekujem da će je ugledati kod *Plavog kita* – slaže se s njenim biciklom.⁶ Lionel Žospen večera na terasi *Kafe di komersa* u Arz-an-Reu. Preko ramenâ prebacio džemper. To zamalo pa ostrvo Re (sad sam se setio da ga, od pada Berlinskog zida, jedan most povezuje s Rošelom) pravo je carstvo džempera prebačenih preko ramena. Neobični ostrvske živalj strahuje

⁵ Pisac Reno Kami, po stavovima i idejama radikalno se razlikovao od Žospena. (Prim. prev.)

⁶ Aluzija na njen roman *Plavi bicikl*. (Prim. prev.)

od promaje. Frajeri nose kratke kose i sebagо brodarice kakve mora da su bile u modi one godine kad su kupovali svoje jahte. Devojke imaju velika dupeta, a marke na gaćicama vide im se ispod morskoplavih pantalona. Šta li jedan premijer socijalista traži na mestu koje toliko vuče na UDF?

Utorak.

Nedeljama već premećem pakovanje kurtona po džepu. Još je u ce-lofanu. Moji kurtoni nose prezervativ! Svakog jutra ležem sâm, uzdržavajući se od toga da Kler pošaljem SMS.

Sreda.

Užas! Mislio sam da sam ga se ratosiljao, ali on me prati: grozomorni pantomimičar obučen kao Tutankamon s Bulevara Sen Žermen pojavio se u luci Sen Marten! Njegov podvig sastoji se u tome da se po ceo dan ne pomeri. Netremice gleda pred sebe, kao neki čuvar konja (izašao iz romana Kristijana Žaka). Prolaznici mu bacaju sitninu. Živim u svetu u kojem se živi toliko brzo da su njegovi stanovnici spremni da plate onome ko će im izvesti predstavu nekretanja. U dubini duše divim se tom tipu u egiptskoj odori, koji pristaje na to da se živ mumificira, pod vrelim suncem, samo da bi turistima poručio: previše se krećete.

Četvrtak.

Sinoć sam se u Bastionu žvalavio s nekim kamperkama kojima je ponestalo dezodoransa. Dlakave su bile ispod pazuha. Ljubile su jedna drugu i obilno se znojile. Bilo je to „veče mokrih majica“. Gladio sam im vlažne dojke, a onda tražio od njih da miluju jedna drugu i pritom se oblizuju. Toliko mi se digao da mi se učinilo kako imam veliku kitu (a u stvari mi se pantalone skupile od pranja). Trebalo je da pođem s njima, ali sam se postideo svog preskupog automobila. Šteta, siguran sam da u šatoru grupno rade stvari kakve fina deca ne upražnjavaju. Muvačina je nastavak klasne borbe drugim sredstvima. Kao i Uelbek, i ja sam seksualni marksista. U Neji-sir-Atlantiku postoji neka vrsta društvenog preplitanja, pod uslovom da svi nose majice s natpisom

Queen i da đuskaju na Srećnu zvezdu Superfanka. (Sve ono što i ja radim, ma koliko me stajalo truda, samo da ne budem onakav kakav bi čovek mojih godina trebalo da bude.)

Petak.

Na plaži koja se zove Školjka dugo šacujem velike bele sise Sandrine Kiberlen, dok Vensan Lendon igra fucu s petogodišnjacima (i gubi). Koža joj je veoma bleda, ten kao u Engleskinje. A šta ako su ljudi u pravu? Njih dvoje izgledaju skladno. Porodice, ja vas ne mrzim, mogla bi Himena da odgovori Andreu Židu. Na ovoj plaži muževi gledaju sve što mrda, samo ne sopstvene žene. I sranje, eto, opet mislim na Kler, majku porodice koju nisam želeo. Zavodljivu neudatu ženu s dvoje dece i riđom kosom, velikim belim grudima (otuda ona asocijacija), šarenim tašnama, grotesknim cipelama i kreštavim glasom. Erin Brokovič, a moja. Žene sa dvoje dece koje su ostale same izgledaju sve mlađe i mlađe. Imam utisak da još nisam prezdravio. Porodico, nemam te.

Subota.

Pažnja: invazija meduza na Košuljicu (plažu primamljivog naziva, ali sasvim drugačiju u stvarnosti). I na Formenteri ih je bilo. Ovoga leta imamo pravu godinu meduza, samo bez Valeri Kapriski. Nema, rešeno je: vraćam se u Pariz. Zbogom, ostrvo trojki. Pre nego što ću poći, posmatram zvezde padalice stojeći bos u pesku. Beživotan sam, iznuren, kao kosmos. Život je jedan dug vikend koji provodiš pijući viski-kolu i slušajući Berija Vajta.

Nedelja.

Voditi intimni dnevnik znači svima staviti do znanja da živiš strastveno. Ono što se događa meni tiče se celog sveta. A moda? Pa time se ja i bavim.

Ponedeljak.

Pariz je prazan kao glava Žan-Kloda Narsija⁸ kad mu se ugasi „idiot“.

Utorak.

Zove Ardison. Vraća se u Grčku, gde je sa ženom i decom proveo de-set dana. Kažem mu da mrzim Grčku: ima pedeset stepeni celzijusa,

8 Čuveni francuski TV novinar i spiker. (Prim. prev.)

a hrana im je odvratna, pronalaziš ose u njoj. On uzvraća: „Da, ali me zato tamo niko ne poznaje!“ I meni najednom sine: u tome je stvar, u tome je Tijerijeva snaga, ide na odmor u inostranstvo da bi ponovo postao normalan čovek. Svakog leta vrati se malo u anonimnost. Stoji u redu pred restoranom, gubi prtljag na aerodromu: ponovo otkriva kako to izgleda živeti u govnima.

Sreda.

Čujem da se priča o nekom mestu gde će se zbrati milion i po mlađih iz celoga sveta, od toga 80.000 Francuza od 16 do 35 godina. Ljudi, koji govore ukupno 32 jezika, okupljaće se na 130 punktova. To su Svetski dani mlađih, održavaju se u Rimu, kolosalna jedna žurka! Donosim odluku da otputujem tamo. Oblaćim gaće od vodonepropusnog materijala, a preko kostim u stilu Bejdena Pauela.⁹ Lep sam kô papa; taman takav da mu odem u posetu.

Cetvrtak.

Rim, pust grad. Stanovništvo se razbežalo da ustupi mesto hodočasniciма. Dolče vita je ustuknula pred prazninom u Rimu.¹⁰ Narandžaste ulice zatrpane su plakatima na kojima Berlusconi pokazuje zube. U busu na liniji 714 sve izgleda normalno do trenutka kad putnici počnu da pevaju crkvene pesme, plješćući rukama kao Patrik Bušitej u Život je dugačka, mirna reka. Svetski dani mlađih: ambijent prijatnog fanatizma, sa zastavama i rančevima. Slédeći masu, stižem na besplatan koncert Andela Branduardija na Trgu sv. Jovana Lateranskog. Reč je, bez sumnje, o iskušenju na koje me Gospod stavlja. Prilazim grupici omladinki koje đuskaju:

– Hoćemo li u građansku zajednicu?

Ups. Kiks.

– Ono, htetoh reći, hoćete li da se udate za mene i napravite osmoro dece bez prezervativa?

Odgovora nema. A ja uporan:

9 Robert Bejden Puel (1857–1941), britanski general i osnivač skautskog pokreta. (Prim. prev.)

10 Aluzija na naslov filma „Praznik u Rimu“. (Prim. prev.)

– Mogao bih čak da vam pokažem svoju zbirku škotskih sukanja koje grebu, i da vam dam ermes šalove ispod cene, uz garantovan popust od 30%.

Katastrofa. Veče privodim kraju u hotelskoj sobi gledajući inspektora Derika sinhronizovanog na italijanski. Jesam li ja, u stvari, zabludeva ovca?

Petak.

Bio sam u zabludi: na Svetskim danima mladih viđam vrlo malo bubuljičavih kratkovidih curica sa sandalicama na nogama. Preovladavaju slamlnati šeširi i žute bandana marame. Iznenadio me je, svakako, jedan monah u japankama koji je pomamno svirao rok (uslovno rečeno), ali on je bio izuzetak. Mnogo veće iznenadenje za mene su klonirane Monike Beluči koje pevaju: „Pun si milosti i ljuuu-uuubavi“. Ta stvorenja ovamo je verovatno poslao nečastivi, ne bi li posejao seme večernjeg nemira. (Sva sreća te je predviđeno da trista hodajućih ispovednika vodi računa o eventualnim grešnicima). Devojke se zovu Andrea i Martina. Zakazao sam im sudar na Krsnom putu, gde ćemo obaviti euharistijsko bičevanje:

– Budite blagoslovene vi među svim ženama. Evo moga tela, za vas i za mnoge. Nego, pravo da vam kažem, latite se moje kifle i pojedite je celu.

Dogodilo se tada nešto neobično. To jadno bogohuljenje nagnalo me je da okrenem glavu. Vid mi se zamaglio, čuo sam zvona, i sad se pitam je li to bilo otkrojenje, kojem se tako dugo nadam, ili sam bio totalno razbijen?

Subota.

Trenutno ne čujem božanski glas, već zvonjavu mobilnog telefona. Budim se sav otežao. Ići ću danas u obilazak francuskih poseda: palate Farneze, koja je u celosti obnovljena, i vile Mediči, boje slonove kosti. A upravo bi meni dobro došlo da malo osvežim fasadu. Šta da je Blez Paskal dobio opkladu? Toliko bih voleo da verujem u nešto. Prezreo sam veliko bdenije u sklopu Svetskih dana mladih da bih švrlijao po rimskim klubovima: Veju (via Labikana), Radio Londra (na Monte Testaču) i, pre svih ostalih, Alibi (ista adresa), klub pun bezvernih

homoseksualaca; silnog me je truda stajalo da ih vratim na pravi put. Na trandžu koji me je merkao od glave do pete čak sam i povikao:

– Vade retro, Satan! Kreaturo bezbožna! Ničice pred Bogom padni!
Ali trandža je hteo da mi otkopča šlic, pa sam otišao na spavanje.

Nedelja.

Bog je ljubav. Oprostiće mi sve uvrede. Ovih nekoliko dana u Rimu omogućili su mi da proniknem u pravo značenje izraza „greši kao izmučena duša“.

Ponedeljak.

Šetam se u ljubičastim pantalonama od rebrastog somota. Jednoga dana svi će ljudi nositi ljubičaste pantalone od rebrastog somota. Lido mi je tako rekao. Lido je moj razumni prijatelj (oženjen, ima sina i reno espas). Često se opijamo zajedno: ja da bih zaboravio da nemam dete, on da bi zaboravio da ga ima. (A i on i ja da bismo zaboravili da nosimo somot usred leta.)

Utorak.

Izgleda da je Režin ošamarila Emanuela de Branta¹¹ u Sen Tropeu. To se zove ukazati počast. Kad Režin opali šamar, dođe ti to kao medalja, kao diploma, potvrda da imaš smisla za humor. U kafeu Flora, krajem avgusta, vraća se stalna ekipa: Kjara Mastrojani osmehuje se ogledalu, Rafael Entoven mazi Karlu Bruni po bradi, Džeremi Ajrons privija svoju ženu uz sebe, Andre Tešine čuti, Karolin Selije me gleda. Uskoro ću i ja postati slavan, pa se nadam da će Režina i meni udariti šamar.

Sreda.

Večeram s majkom. Pričam joj o ostrvu Re.

Ja: „Zamisli, na plaži, umesto da govore ‘vreme je za jelo’, majke klince dozivaju vičući: ‘Lanselote! Elo! It’s miam-miam time!’“

Smejemo se uglas. A onda ona prelazi na temu koju sam želeo da izbegnem.

Ona: „Pa, je l’ se još viđaš s onom Kler?“

11 Galerista, novinar i hroničar zbivanja na francuskoj kulturnoj sceni. (Prim. prev.)

Ja: „Ne. Stalno smo se svađali. Čas ostavlja ona mene, čas ja nju. Daj da pričamo o nečem drugom. Ćaknuta je ona. Ništa je ne zanima. Briga me više za nju. Sada je među nama sve svršeno.“

Ona: „O... toliko je, znači, voliš...“

Četvrtak.

Penelopa je u Kanu. Zove me da mi kaže da čezne za mnom usred opštег šarenija na nekoj plaži. Leži, kaže, između dva mrsna tela s kajlama oko vrata; ljudi jedu krofne. Objasnjava mi zbog čega se u Kanu deca ne zovu Žofroa ili Lanselot, već Šenon ili Medison, i zbog čega tako rano počinju da piju pivo. (Kako se na osnovu samog njenog imena može zaključiti, Penelopa je manekenka, što će reći da pije koka-kolu lajt.) Saopštavam joj da vodim intimni dnevnik. Ona mi kaže da bi trebalo da pročitam Bridžet Džons, na šta odgovaram da bi njoj bolje bilo da prouči *Dnevnik jednog zavodnika*. Obećavam da ћu joj, čim se vrati, priuštiti jedan SOBZ (seksualni odnos bez zaštite).

Petak.

Vučem se po opustelom Parizu. Lidou se vratila žena, tako da on sad ne može sa mnom u ovu zvezdanu noć. Njegov život zapravo je jedno dugo stanje osujećenosti koje se naziva sreća. Kod njega je sve previše jednostavno, kod mene je sve previše komplikovano. Uzalud sam pretresao ceo adresar, poslao mejlove na sve četiri strane grada, unizio se toliko da pozovem i poslednjeg gabora čiji je broj moja noki-ja sačuvala – ništa ne vredi. Lutam sâm među turistima pre nego što ћu, žaljenja dostojan kakav jesam, skončati na pip-šouu, u sterilisanoj kabini, i voditi ljubav s vlažnom maramicom. I što sad Lido da mi zavidi na slobodi! Svi moji drugovi se žale, bili sami ili u paru. Lido i ja tu pronalazimo zajednički jezik. Ja kažem:

– Svaka nova žena je bolja od samoće.

A on će:

– Svaka nova žena je bolja od moje.

Ruso je kriv za to: „Srećni smo samo pre nego što ćemo postati srećni.“ Nabasao sam na tu rečenicu u Novoj Elojzi; mnogo volim rečenice koje ne razumem.

Subota.

Ljudi misle da će, kako stare, oguglati na sve, ali to nije tačno: zалjubljujemo se svakodnevno, i za to nam je dovoljan jedan pogled, ili zvonak smeh kojeg se srce odnekud seti. Nego se, jednostavno, uzdržavamo, jer znamo kuda to vodi. Konačno shvatam tu Rusovu rečenicu: zamislite da na kraju Engleskog pacijenta Kristin Skot-Tomas još nije umrla od gladi u onoj pećini kad lepuškasti Ralf Fajns dođe da je spase. Šta bi posle toga radili? Išli na piknik u pustinju? Tabanali po dinama? Kusali saharsku paštetu? Srećni smo samo pre nego što ćemo to postati; sledi beskrajna gnjavaža.

Nedelja.

Preterujem u SOBZ-u sa samim sobom.

Ponedeljak.

Dugo sam na počinak odlazio rano. Danas nemam više vremena ni da budem depresivan. Ko sam ja? Ima ih koji tvrde da se zovem Oskar Difren; drugi pak smatraju da mi je pravo ime Frederik Begbede. Meni samom je, ponekad, teško da se pronađem. Verujem, u stvari, da bi Frederik Begbede voleo da bude Oskar Difren, ali da nema petlje za to. Oskar Difren je, u stvari, on, Begbede, u najgorem izdanju; zašto bi ga ovaj, inače, izmišljao?

Utorak.

Otkazao sam Penelopi. Ništa od SOBZ-a. Draže mi je bilo da se motam po dnevnim događajima: promocija prvog broja *Zurbana*, novog gradskog magazina u elektronskoj i štampanoj formi, u Institutu za arapski svet, a potom i na promociji sajta *Amazon.fr*, na baržama usidrenim kod biblioteke „Fransoa Miteran“. Dve sajbervečerinke na kojima je čak i ambijent bio virtuelan. Sreo sam tamo internaute, kao i ja što sam, toliko već navikle na to da sede sami kod kuće, ispred monitora, da su i sad, eno, isto tako sami i u gomili; gledaju netremice, u ruci im prazna čaša, nikoga više i ne traže. Odveć navikli na ulogu savremenih zombija u providnim stambenim zgradama, nesposobni da se za bilo koga zainteresuju. Samoća je logična posledica individualizma. Taj naš ekonomski egoizam postao je način života. Kako zabilistati u jednom ljudskom razgovoru kad smo već naučili da u takve svrhe

izdvojimo četvrt sata kako bismo tamo nekome odgovorili – mejlom? Virtuelno nam pruža pribežište od stvarnog.

Sreda.

Dane i noći provodim pokušavajući da zaboravim Kler. To je posao s punim radnim vremenom. Ujutro, kad se probudim, znam da će se samo time baviti do večeri. Eto nove profesije: zaboravljanje Kler. Pre neki dan, za ručkom, Žan-Mari Perije me stornirao ovom uzvišenom rečenicom:

– Čim znaš zbog čega nekoga voliš to znači da ga ne voliš.

Ponavljam u sebi njegovu misao sklopljenih očiju, da ne pustim suzu.

Četvrtak.

Luda noć u kafeu *Latina* na Šanzelizeu, gde bande sekretarica prerušenih u Dženifer Lopez prskaju jedna drugoj mohito po grudima, a silosi sa zlatnim narukvicama upoređuju adidaske dok svira Tito Puente. Nije to bar, to je sauna za ples. Devojka devičanskog izgleda uzima me za ruku i sisa mi dva prsta, sve vreme mi na uho pričajući nešto na španskom. Nabrekao sam momentalno. Veče po ukusu podseća na baanti čokoladicu; ima ukus raja. Šta je to meni najuzbudljivije kod jedne žene? Pa, njene godine, kad ih ima osamnaest. Posle toga, svašta se zbivalo u dnu blago povijenih leđa, ali ja te orgije ne mogu ovde da opisujem jer me čitaju porodični ljudi.

Petak.

Poznajem oko trista osoba koje su se upravo vratile s Balija (Elizabeth Kin, Žan-Lik Delari, Iber Bukobza, Etjen Mužot, Žan-Lik Delari, Elizabeth Kin, Iber Bukobza...). Šta to tako posebno ima tamo dole? Halucinogene pečurke, velike kuće s bazenima, rejvovi na plažama, Žan-Lik Delari, Elizabeth Kin, Iber Bukobza... „Ne možeš ni da zamislиш koliko je tamo lepo, pa oni veliki škampi koje peku još žive na roštilju, pa vreo pesak, momci koji obavljaju kućne poslove dok se ti urnišeš od cirke na ležaljci...“ Pitam se baš: ako je tamo baš tako savršeno, što li su se vraćali?

Subota.

Mnogo volim rečenice koje počinju s „mnogo volim“.

(I dokazujem to.)

Nedelja.

Današnja štampa potpuno je beživotna. Zato ja pišem u prvom licu. Objektivnost ne postoji. Objektivnost je određeno stanovište prorušeno u opštu istinu. Objektivan novinar je pre svega tip koji svoj sopstveni slučaj smatra opštim. A da bi bio subverzivan, treba da budeš subjektivan.

Ponedeljak.

Pred ogledalom uvežbavam medijski ponizan izraz lica (caka je u tome da istovremeno oboriš pogled i podigneš obrve).

Utorak.

Suton, zvoni telefon. Lido se guši sa ženom i decom:

- Zar nije dovoljno teško tucati uvek jednu te istu ženu, nego mora još iz susedne sobe da ti kmeči dete? Kako čovek to da prezivi?
- Ne možeš kćerki da prebacиш što cmizdri. Prvo što ljudsko biće uradi kad dođe na Zemlju upravo i jeste to da brizne u plač, jer ovaj svet je užasan.

– Bog je loše udesio stvari. Bebe bi trebalo da se smeju na sav glas kad se rode.

– Ali što? Pa one su iste kao ti i ja: volele bi da se vrate u majčinu utrobu.

On uzdiše. Nezamislivo je to koliko jednom depresivnom ocu teško pada da sluša neprestan detinji plač. Šta će ti beba koja neprekidno pliče kad već ionako hoćeš da se ukokaš? Bez obzira na sve, pokušavam da ga utešim:

- S druge strane, znaš, kad si mrtav, ne možeš da se žališ na život.

Sreda.

U podrumu *Tandžije*, kako vreme prolazi, tako je sve lakše preskočiti prepone. Nekada su se muško-ženski odnosi svodili na: „Dobro veče, gospođice, kako ste, držim da apsolutno blistate, smem li sebi dozvoliti da vam ponudim čašu nečeg penušavog?“ Danas to biva: „Ustaj, kurvo, da ti vidim tange, i diži tu majicu da me podojiš.“

Četvrtak.

Festival u Dovilu = šampionat u usamljenosti usred gomile. Na terasi hotela *Normandija*, jastozi se dave u majonezu a niko da im pritekne

u pomoć. Sedim između Kristin Orban i Filipa Buvara. Žao mi je što nisam za stolom sa strane, jer tu bih se ugurao između Brajana de Palme i Eli Medeiros. Jutros sam gledao *Šupljeg čoveka* Pola Verhovena, rimejk Nevidljivog čoveka, koji nimalo ne zaostaje za originalom. Drogiram se sadržajem. Možda moje mentalno zdravlje trpi zbog toga, ali stoji da se susrećem sa sve manje proizvoda koji su u stanju da u meni izazovu utisak kako je moja smrt zapravo jedan drugorazredan događaj.

Petak.

Sinoć sam naleteo na Klinta Istvuda na Farmi Svetog Simeona.¹² Najnoviji svoj film naslovio je po meni najdražoj pesmi Džamirokjava: *Suemirski kauboji*. Američkih zvezda na sve strane: Donald Saterlend, Morgan Friman, Tomi Li Džons, Andre Halimi. Na plaži u Dovilu naleteo sam, štaviše, i na Režin, koja me opet nije ošamarila. Svi snimaju sve soni DV kamerama. Ko će još naći vremena da pogleda te kasete? Učinilo mi se, u jednom trenutku, da sam ugledao Ala Paćina, ali sam onda opet stavio naočari: bio je to Loren Žera¹³ u crnom odelu. Stvarno sam mnogo kratkovid.

Subota.

Problem s Dovilom je u tome što se ovde čovek prehladi čak i kad je lepo vreme. Neprestano vam se kija, što zbog tog vetra, što zbog galebova i vlasnika terenskih vozila. Neki ljudi su alergični na seno; ja – na dovilsko šetalište. Ima previše farbanih plavuša koje ne razlikuju naočari za sunce od trake za glavu. Ako je verovati Elizabeth Kin, ovde čovek može da se overdozira DNN-om (drolje na natikačama). Ja, opet, i nisam od raskida; one mi pomažu da pustim mozak na otavu, prave se da razumeju moje šale, a sve u iščekivanju kada će naići neki slavniji lik. Amerikanci natikače nazivaju „cipelama za jebanje“; ja istrajavam u pristupu „popuši mi karu“. Ovde poznajem sve žive, ali mene ne poznaje niko. Klotild Kuro s onim ranjivim pogledom, ukočena Monika Beluči u jaknici od džinsa i Sandrin Kiberlen, s velikim dekolteom, koja me svuda prati: posle ostrva Re, evo nje i u Normandiji,

12 Fr.: La Ferme Saint-Siméon; pitoreskni hotel u Onfleru u Normandiji. (Prim. prev.)

13 Francuski imitator i humorista. (Prim. prev.)

gura kolica i u njima Suzan, a prati ih bebisiterka kanonskog imena Mari-Dus,¹⁴ tako li beše. Kad se proslavim, pozdravljaće me u prolazu, ali im ja na pozdrav neću uzvraćati; takva je igra.

Nedelja.

Na ručku kod Ane d'Ornano, gradonačelnice Dovila, služe dinju s muvama. Mislio sam na Kler, svoju bivšu, i na Penelopu, svoju buduću. Muškarci su uvek tu negde, između one bivše i one buduće, jer ih sadašnjost ne zanima. Draže nam je da jedrimo između nostalgije i nade, između gubitka i fantazije. Uvek zaglavljeni između dve žene koje nisu tu.

14 Fr.: Marie-Douce, Blažena Marija. (Prim. prev.)

JESEN

ISTORIJA KIŠE KROZ VEKOVE

Ponedeljak.

Žene hoće ljubavnike da pretvore u muževe, što se svodi na to da ih kastriraju. Muškarci nisu ništa bolji: oni preobražavaju svoje ljubavnice u domaćice, a zavodnice u majke. Iz straha od ljubavne patnje, muškarci i žene nesvesno, svim sredstvima, teže da tu patnju utepe u dosadi. Ali i dosada je oblik patnje. Kažu da u paru jedno uvek pati dok se drugo dosađuje; cenim da je bolje biti onaj što pati, jer taj se ne dosađuje, dok onaj koji se dosađuje istovremeno i pati. Ne lipši, magarče, do zelene trave.

Utorak.

Zvala me Kler! Zvala me Kler! Zvala me Kler! Dotakô sam dno života. Kakva je to ribetina. Pošteno sam se namučio praveći se da me boli uvo za sve. Moja osećanja mogla su se prosto opipati preko SFR-a.¹⁵ Ove godine meni je leto počelo 19. septembra. U deset sati uveče, temperatura vazduha i dalje je bila iznad 20°C. Večerao sam s Kler u jednoj dobro osvetljenoj uličici. Na jelovniku: supa s telećim jezikom, prsti u ustima, budža na gotovs. Hajde, neka mi neko kaže zbog čega u restoranima konobar dolazi uvek u trenucima kad želim nešto izrazito intimno da uradim s devojkom koja sedi preko puta mene. Konobari su uvek tu kad treba da smetaju, a nigde ih nema kad su ti potrebni. Posle večere šetali smo se pločnicima Pariza, duvao je mlak vjetrić, ja sam se bio malo spetljao pa sam je zaprosio, čisto konverzациje radi. Koji skot!

Sreda.

Nisam zvao Kler. Nisam zvao Kler. Nisam zvao Kler. Sranje, kako se to voli jedna žena?

Četvrtak.

Pravim rođendan u *Kabareu*. Kad nemaš prijatelja, rođendan proslavljaš u noćnom klubu. Tema: Bali, razume se. Na sve strane ruske manekenke čija garderoba, kako to onomad primeti Didije Porte, „ima više veze s filatelijom nego s pret-a-porteom“. Ne poznajem ih, po sve-mu sudeći; sede za stolom nekog obeznanjenog dilera. Rekao bi čovek

15 Jedna od francuskih mreža mobilne telefonije. (Prim. prev.)

da je u Majamiju, s Oktavom Parangom, tim razmetljivcem. Iza mene je trideset pet godina borbe da me te glupače primete, ali kako nisam ni gazda agencije za modele ni disk džokej, nemam metar i devedeset, niti pločice na stomaku koje se naziru ispod pripajene majice s „V“ izrezom – promičem kroz njihovo vidno polje kao Šuplji čovek. Frajeri izgledaju prosto da ne poveruješ: plavušani s mindušama posvuda (izuzev na ušima), s dugim kosama i vezanim šalovima u stilu „ekipa s Ibice“, prenaglašeno pigmentovane gangsterske face kao iz filmova Abela Ferare. Prožima me utisak da nisam u Parizu. Sve će to nadmeno sumirati Elizabet Kin: „*Kabare* ima povlasticu ekstrateritorijalnosti; to je Lihtenštajn noćnog života.“ U međuvremenu, gužva je tolika da su ljudi zbijeni kao sardine, slepljeni jedni uz druge, i u toj vlazi ravnodušne devojke, i ne nameravajući to, na kraju počnu da se trljaju o vas. Dobro se dosetio Frank da s hausa pređe na hip-hop, koji smanjuje rastojanje i zagreva ljudska bića. Neka ludo odvažna alkoholičarka me ljubi, i ja, zgađen, okrećem glavu u stranu: užasavam se tih šampanjskih poljubaca. Radije bih se kući vratio sam. Biću, pritom, primoran da još dvanaest puta masturbiram pre nego što se najzad domognem sna. Sledeci put – o tome ću gledati da vodim računa – pre nego što ribi uvalim žvak, moraću prvo da utvrdim da je pila isključivo votku.

Petak.

Proživeo sam stvari grozne, patio, rmabačio, gazili me, poražavali i potraživali, valjao sam se u blatu, napušten, odbačen, ali nikada, ne, nikada me ništa nije stajalo toliko truda koliko da tebe ne nazovem. Kler, niko nikada neće znati koliko mi je teško bilo da ti, jednostavno, NE TELEFONIRAM. Prestati da voliš – još je gore nego da prestaneš da piješ.

Subota.

A opet, ja i ne tražim sreću, već samo jedan sklad, tu i tamo prošaran pokojim zanosom.

Nedelja.

Lido je otišao od kuće. Svake nedelje uveče posvađa se sa ženom, zato što se pre toga do bola smarao četrdeset osam sati. I tako se nas dvojica jadamo jedan drugome slušajući poslednji album Etjena Daoa, koji uporno, na lepu muziku Karlija Sajmona, ponavlja: „I učim kako

da više ne živim sam“. Ima li jedna žena prava da zarobi muškarca samo zbog toga što imaju dete? Da li je to savremeni muškarac načisto propao? Kako od njega očekujete da kontroliše budućnost sveta, kad vidite da nije u stanju ni sopstveno telo da kontroliše?

Ponedeljak.

U trenutku kad sam počeo da pišem ovu rečenicu, zaista sam, ali stvarno, mislio da imam nešto zanimljivo da kažem, i eto vam sad, pa vidite kuda nas to vodi.

Utorak.

Nebo je prljavo. Penelopa se dosađuje između dva orgazma. Neće, istina, to da kaže, da me ne bi obuzela ljubomora, a ipak mi to mnogo ide na živce. Kaže da joj je već preko glave neobrezanih tipova („Prebrzo svrše, a onda ono posle stvarno odvratno izgleda, sva ona beskorisna kožurica, kao izduvan balon“). Podrobno mi opisuje prvu noć koju je provela s oženjenim muškarcem, preksinoć je to bilo. „Prvo veče je uvek neprijatno, bilo je tu i dovoljno greha da se uzbudim, a opet, u isti mah, i dovoljno stidljivosti da ja ispadnem ta koja je grešnija. Prve večeri, inače, najčešće nisu ni za mojega, ali ovoga puta, ovoga puta, ja kad ti kažem... mada, imao je kožicu!“ Prekinuo sam vezu nazavši je kurvom (što se rimuje s njenim imenom).¹⁶ Da mi je tu negde pri ruci bila neka reka, svesno bih u nju bacio mobilni, kao što su Depardje i Dever uradili s Miju-Miju u *Plesačicama valcera*.

Sreda.

Smrt mi je, možda, blizu. A možda bi trebalo izbaciti to „možda“ iz upravo navedene rečenice.

Četvrtak.

Ručamo ja i Lido, koji je u punoj formi. Pronašao je, izgleda, rešenje za sve svoje probleme.

– Znaš šta meni treba? Jedan batler. Siguran sam u to.

– Batler?

¹⁶ Na francuskom se reč *salope* (izgovara se „salop“) rimuje sa *Pénélope* („Penelop“). (Prim. prev.)

– Da: tip u uniformi koji ti živi u kući, ujutro ti donosi doručak u krevet, prenosi ti vesti, kaže ti kakvo je vreme, pa kakav ti je raspolođen za taj dan, sve to... Uveče, kad se vratiš s posla, kažeš mu: „Iskren da budem, zaboravio sam da vam kažem da treba da nam dođe njih šesnaestoro na večeru“, a on ni reč ne progovori, i postara se da sve prođe u najboljem redu. Batler, to nama treba, ja kad ti kažem!

– Hteo bi batlera, a i žena da ti ostane?

– Ne, nego njega umesto nje!

– Izvini što menjam temu, ali Penelopa se trpa s nekim oženjenim dasom, da nisi to ti, kojim slučajem?

– Ko ti je sad ta Penelopa? Je l' poznaje ona nekog batlera?

– A! Pocrveneo si! Barabo!

Petak.

Što više novca zarađujem, to me život manje obogaćuje.

Subota.

U Kornevu obeležavaju Praznik čovečanstva. Nije blatnjavo kao prošli put, ali se i sada oseća na zagorelo ulje, a tu su i one mlade proletarke i čileanski folklorni ansambl (jedini ustupak kapitalističkom sistemu svodi se na interpretaciju numere Selin Dion iz Titanika, ali na panovoj fruli). To me podseti na Trofej Lankom¹⁷ u Sen-Nom-La-Breteš. Ovog vikenda mogao sam da biram između Žozea Bovea¹⁸ i Ume Turman, koja nije toliko brkata, ali je zato globalizovanija. Opredeljujem se za svoje. A opet, mislim da bi bilo zanimljivo bar jednom izokrenuti sve to: da se Praznik čovečanstva organizuje na golf terenima u Sen-Nomu, a da Trofej Lankom bude u Kornevu, čisto da vidimo kako bi to izgledalo. Stvorio bi se tako jedan vrlo lep nesklad. Ines Sastre,¹⁹ koja upravo proždire sendvič s kobasicama i pomfritom, i Rober I²⁰ u polo majici Ralfa Lorena; to bi, bez sumnje, bilo to – njava nastupajuće revolucije.

17 Nekad prestižno takmičenje u golfu, poslednji put održano 2003. (Prim. prev.)

18 Žoze Bove (José Bové), zemljoradnik, sindikalista i ekolog. (Prim. prev.)

19 Španski model i glumica. (Prim. prev.)

20 Rober Žorž Ogist I (Robert Georges Auguste Hue), francuski političar. (Prim. prev.)

Nedelja.

Praznik čovečanstva, još sam tu. Volim komuniste zato što oni i dajle odbijaju da postanu robovi. I zato što se bore protiv globalizacije pevajući *Internacionalu*. Siromašne ženske su mnogo jebozovnije od nafatiranih koka, to sam već zapazio; one su prirodne jer nemaju dovoljno sredstava da postanu DNN (drolje na natikačama). One se zovu Mišel ili Sesil, nose patike, mirisu na pačuli, nikada ne briju stidne dlake, piju belo vino, znaju za Nika Drejka i idu s vama u krevet već prve večeri a da pritom ne prave nikakve grimase, pod uslovom da ne govorite previše loše o Fidelu Kastru. Kornev vrvi od plakata „Deveti-Tri, to smo mi“, ali ja, Oskar Difren, skrećem pogled u stranu. Ne treba smetnuti s uma da sam ja Sedam-Pet, kao Alan Mink.²¹

Ponedeljak.

Penelopa me zove jutros da mi kaže da se udaje, i traži od mene da je više ne pominjem u dnevniku. Donosim, stoga, odluku da je nadalje zovem Žana. Nije toliko seksi, ali sama je tako tražila: to će je naučiti da ubuduće ne cenzuriše svetu slobodu pisca dnevnika. Ako od ovih mojih besmislica jednoga dana izade knjiga, moći će da je naslovim: „Žana i dečko koji i nije baš bogzna šta“.

Utorak.

Prestravljenе zenice šmrkača na izlasku iz toaleta, taj duboko zao-kupljeni izgled ljudi koji su upravo udahnuli pola grama koke. Što li bacaju pare samo da bi napunili gaće? Sramota me je što pripadam jadnom bratstvu tih isprepadih noćnih ptica. A tek onaj njihov šifrovani jezik, dok tragaju za robom: „Imaš vatre? Imaš goriva? Idemo zajedno u ve-ce? 'Oćemo malo da se dignemo?“ Što li uvek od mene traže? Sem toga, naslućujem da ova knjiga tu ništa neće promeniti.

Sreda.

KARIJERA JEDNOG PISCA

U 30. godini, kažu ti da si „briljantan“.

U 40. godini, kažu da „imaš talenta“.

²¹ Brojevi departmana 93 i 75; Alan Mink je poznati francuski biznismen i pisac. (Prim. prev)